

משלחת הפקולטה לקורס קיץ בגרמניה

שירי טורף
חונן פוליאק

צילום: בריגיט לינדן, מאור פישמן, ג'ואד פארוק

בתחילת אוגוסט יצאו 11 חברי משלחת הפקולטה למשפטים לקורס קיץ בנושא "דיני טלקומוניקציה וסחר באינטרנט" שהתקיים באוניברסיטת בון שבגרמניה. אחת ממטרות הקורס הייתה ליצור דיאלוג ושיתוף פעולה בנושאים הללו בין המשלחת הישראלית לבין המשלחת הפלסטינית מאוניברסיטת אל-קודס.

ראשי המשלחות נשאו נאומים קצרים, ונאם גם סגן ראש העיר, שלאחר מכן ערך לנו סיור מודרך בבית העירייה ובחדר מתנות המכובדים, ובהן חנוכייה שהעניק ראש עיריית ת"א לשעבר, צ'יץ, בביקורו בעיר. במפגש נכחו גם צלמים של העיתון המקומי "General Anzeiger". בעיתון סוף השבוע פורסמה כתבה אודות הקורס המיוחד שהפגיש

המשלחות בקבלת הפנים עם סגן ראש העיר, בכית העירייה הישן בכון

את המשלחות, בצירוף אחת התמונות שצולמו במפגש. כותרת הכתבה הייתה: "אנו יכולים להצליח היכן שהפוליטיקאים נכשלו".

נוטה מורגן - לומדים!

למחרת התחלנו בלימודים. גל החום ששרר באירופה הקשה עלינו בימים הראשונים, שכן בגרמניה כמעט ואין מזגנים. גם עשרות בקבוקי הסודה שהוזמנו עבורנו לא הקלו עלינו (כשמבקשים שם מים, מקבלים סודה) אך לאחר מספר ימים הוחלפו במים מינרליים. קשה להאמין, אך בשבוע השני כבר ירד באזור גשם קל...

הקורס הורכב משלושה חלקים: א. המסגרת הבינלאומית הרגולטורית של דיני טלקומוניקציה. ב. הנסיון האירופי בתחום. ג. קבוצות עבודה. **בחלק הראשון** למדנו על המסגרת המוסדית של האיחוד האירופי והעקרונות המנחים בדבר סחר חופשי בכלל ועידוד ליברליזציה והרמוניזציה בדיני התקשורת בפרט. ההרצאות ניתנו באנגלית בידי מומחים לדיני הקהילה האירופית ובכירים במרכז, בראשם ראש המרכז, פרופ' כריסטיאן קוניג, שאף הזמין את כולנו ערב אחד לבירה על חשבוננו. **בחלק השני** התמקדנו בחקיקה האירופית בתחום התקשורת והאינטרנט (The Framework Directive) ונלמדו סעיפי המפתח שנועדו לפקח על התנהגות מונופולי התקשורת באירופה. בראש ובראשונה נבחן נסיונה של חברת התקשורת הלאומית בגרמניה, דויטשה טלקום. כך שמענו את עורכי הדין והמשפטים משני הצדדים של הרגולציה: הרצאה של בכיר בדויטשה טלקום, מר וולפגנג קופף, מול הרצאה של ראש הרשות הרגולטורית בגרמניה (Reg-TP), מר מטיאס קורט, שהסביר על פעילות הרשות. אגב, רשות כזו צפויה לקום בקרוב בישראל תחת השם "רשות התקשורת" אשר תהיה נפרדת ממשרד התקשורת ותפעל

יד לאחר סיום מועדי א' של שנת הלימודים הקודמת, יצאנו 11 חברי משלחת מהפקולטה למשפטים - תלמידי תואר ראשון, תואר שני ודוקטורנטים - לקורס קיץ בנושא "דיני טלקומוניקציה וסחר באינטרנט" במימון מלא של הפקולטה. הקורס, שנמשך שבועיים, עיר התקיים בבון, עיר בירתה לשעבר של גרמניה, ואורגן על-ידי שלוחה של אוניברסיטת בון (Center for European Integration Studies).

הקורס הפגיש שלוש משלחות: המשלחת שלנו, משלחת של 10 סטודנטים מאוניברסיטת חיפה, ומשלחת פלסטינית של 20 סטודנטים מאוניברסיטת אל-קודס בירושלים, בהם מספר סטודנטים למשפטים ומספר בעלי תפקידים ממשרד התקשורת הפלסטיני. מטרת הקורס הייתה ללמוד לעומק את נושאי הטלקומוניקציה והסחר באינטרנט ואת אופן התמודדותו ופעולתו של האיחוד האירופי בתחומים הללו, מפי בכירים אירופאים בתחום (ברובם גרמנים). יחד עם זאת, מטרת המשנה של הקורס הייתה ליצור דיאלוג ושיתוף פעולה בנושאים אלו בין חברי המשלחות הישראליות לבין חברי המשלחת הפלסטינית. הקורס מהווה שלב ראשון בתוכנית בת שלושה שלבים: הכוונה היא להמשיך בלימוד ובדיאלוג גם בקיץ 2004 ואף בקיץ 2005 בקורסים במתכונת דומה, בהם ישתתפו ויפגשו שוב חברי שלוש המשלחות. אנו צפויים להיפגש שוב בקיץ הבא ולהמשיך את הלימוד ואת שיתוף הפעולה בינו.

קבלת פנים

ביום הראשון, לאחר טיסה קצרה ונעימה בחברת התעופה הגרמנית "לופטהנזה", התמקמנו במלון (בו כל אחד מאיתנו קיבל חדר נפרד), והתוודענו לרכבת הקלה המקומית ("bahn") שבה היינו עתידים לנסוע עוד רבות. עוד באותו היום קיבל כל אחד מאיתנו הזמנה אישית מראש העיר של בון, הגברת דיקרמן, שהזמינה את כולנו למפגש שיציין את פתיחת הקורס. המפגש לבסוף נערך באותו ערב עם סגנה של ראש העיר, בבית העירייה העתיק במרכז העיר (ראו תמונה מצורפת). לבושים באופן מאוד מכובד, הגענו לבית העירייה, שם התקבלנו בשמפניה ואגוזי מלך.

את סוף השבוע ניצלנו לנסיעה קצת יותר ארוכה. לקחנו רכבת לעיר **טרייר**. הדרך לעיר ההיסטורית בגרמניה עוברת לאורך נהר הרין. בצידי הדרך, על צלע ההר, ראינו את הגפן שמגדלים המקומיים. בטרייר ביקרנו בפורטה-ניגרה, השער העצום שנותר עומד במלואו על תלו, אותו בנו הרומאים. ביקרנו במרחצאות של קונסטנצין ובאולם קבלת הפנים שהיה בארמונו. בטרייר ביקרנו גם במוזיאון קארל מארקס השוכן בבית בו התגורר.

את העצירה בעיר הסמוכה **קובלנץ** ניצלנו על מנת להגיע לפנינת העיר:

הפינה הגרמנית: תצפית מהפסל המרשים בקובלנץ הממוקם על נקודת המפגש של נהר הרין ונהר המוזל

פסל גבה קומה של ווילהלם הראשון, הקיסר שאיחד את גרמניה, הנקרא "הפינה הגרמנית". הרחבה עליה מצוי הפסל בנויה בצורת תורן של אונייה והיא נבנתה בדיוק על נקודת המפגש של נהר הרין ונהר המוזל. כשטיפסנו למרומי הפסל, היה נדמה כי אנו עומדים על תורן של ספינה (ראו תמונה מצורפת).

בשעות החופשיות האחרונות שנותרו לנו נסענו הרחק עד לעיר **אכן**. שם ביקרנו בקתדרלה בה קבור קבר זהב מרשים קארל הגדול. ביקרנו באחד המוזיאונים המרשימים ביותר - "מוזיאון אוצר הקתדרלה" בו רוב המוצגים עשויים מזהב טהור, ובניהם הצלב של לותר, העשוי כולו זהב ומשובץ בעשרות אבנים יקרות בשלל צבעים.

מספר חברי משלחת ניצלו את סוף השבוע הראשון לביקור בן יומיים ב**אמסטרדם**, המרוחקת כ-300 ק"מ מבון. תוך שלוש שעות נסיעה באוטו כתום באוטוסטרדה המהירה ובלי שום גבול ממשי בין גרמניה להולנד, והנה אנו כבר במרכז אמסטרדם, בכיכר דאם. תעלות ציוריות, שוק פרחים, מופעי רחוב, מוזיאונים - אבל לא רק. רוצים עוד? בואו נסתפק ונאמר - הו אמסטרדם, קסם זר בן-אדם (וזה כמובן כבר היה על חשבוננו).

איי לאב יו טרמינל? - חזרה לישראל

בסופו של השבוע השני נפרדנו בארוחת ערב חגיגית מהמארגנים והענקנו להם מתנות פרידה (בעיקר עניבות). ביקור אחרון ב"קרפטה-נחטן קלאב", אריזה זריזה של כל המתנות למשפחה ולחברים וב-4 לפנות בוקר אנו כבר על המטוס לישראל. בעצם, עדיין לא על המטוס כי קודם בדקו לכל אחד מאיתנו שהוא לא מחביא אולר בסולית הנעליים או מספריים בגרביים. ומה עם מחיאות כפיים לטייס בנחיתה? מה פתאום - זה מטוס של לופטהנזה!

לסיכום, הייתה זו חוויה בלתי נשכחת. לצד הלימודים וההרצאות המקיפות מפי הבכירים בתחום, זכינו לטייל מעט בגרמניה ולהכירה, להנות מהנופים היפים וליצור דיאלוג עם חברי המשלחות האחרות. כאן המקום להודות מקרב לב לד"ר אלבר ג'ומי על המסירות ועל ההכנה המופתית של הקורס ולמר רפעתא עזאם, ראש המשלחת שלנו.

נתראה בשנה הבאה!

כרגולטור בלתי תלוי. בנוסף, שמענו הרצאה מעניינת על נקודת המבט של הרגולטור הכלל-אירופי, מטעם עו"ד רוברט קלוץ מהוועדה המפקחת של הקהילה האירופית בבריסל.

בחלק האחרון של הקורס עברנו למסגרת לימודית פעילה באמצעות קבוצות עבודה משותפות לישראלים ולפלסטינים, שנדרשו להציג כל אחת בתחומה פרזנטציה על נושא מפתח שנלמד בקורס (כגון רישוי תקשורת, הגנת מידע באינטרנט, מסחר אלקטרוני וכדומה). הפרזנטציה כללה יישום של העקרונות לכדי מודל של שיתוף פעולה בין ישראלים ופלסטינים. בהתאם, ניתנו הרצאות בנושא על-ידי ד"ר יזהר טל, היועץ המשפטי של משרד התקשורת בישראל, ועל-ידי אוסאמה קוואסמה ממשרד התקשורת הפלשתיני. הדיון במודלים שהוצגו צפוי להימשך באזורנו במסגרת קבוצות עבודה (**Working groups**) שהוקמו כדי להתכונן לשלב הבא בתכנית בקיץ 2004.

הזמן החופשי

את הזמן החופשי שניתן לנו בכל יום לאחר הלימודים (שלעיתים הסתיימו בערב ולעיתים בשעות הצהריים) ניצל כל אחד מאיתנו בדרך שונה. היו שהקדישו את הזמן לקניות, היו שנסעו לבלות בעיר גדולה יותר מבון, כגון קלן, היו שנסעו לערים רחוקות יותר, כמו טרייר, קובלנץ ואכן, ואפילו היו שהרחיקו עד לאמסטרדם.

העיר בון, בירתה לשעבר של גרמניה, הינה עיר שקטה וקטנה יחסית. במרכז העיר ביקרנו בקתדרלה המקומית בעלת הצריח המתומן, בבית העירייה ובביתו של המלחין הנודע לודוויג ואן בטהובן, שנולד בעיר והתגורר בה עד לגיל 22, אז עזב לטובת וינה. בבית ניתן לעלות במדרגות העץ הישנות החורקות, להתבונן בחדר בו נולד ולהתרשם מכלי הנגינה הרבים שהיו ברשותו. כשהיה לנו אחר-צהרים פנוי יצאנו לטיול אופניים בפארק ירוק ועצום, ממש ליד בית המלון שלנו ועצרנו בפאב קטן על גדות נהר הרין, בכדי לטעום מהבירה המקומית המכונה 'קלש'. ומה בערב? גם במרכז עיר קטנה כמו בון לא חסרים בארים ומועדונים גרמניים טיפוסיים, שנקראים באופן לא מפתיע בשמות כמו "קרפטה-נחטן", שהשמיעו שירים מצוינים שלעולם לא נשמע בגלגל"צ. ונקניקיות פרנקפורטר כבר אכלתם?

בטייר קלן, המכונה באנגלית קולון, ביקרנו מספר פעמים בשעות החופשיות. העיר מרוחקת כחצי שעה ברכבת מבון. האתר המרכזי בעיר הינה הקתדרלה הגדולה בגרמניה, אשר הופצה בסיום מלחמת העולם השנייה על-ידי בנות הברית. לכן הקתדרלה המרשימה בגודלה וביופיה, ששני

תמונה משותפת של חברי שלוש המשלחות

צריחה נישאים לגובה של 157 מטרים, מפויחת ברובה. בקלן ביקרנו גם במוזיאון הרומני-גרמני, שהינו מוזיאון ארכיאולוגי ומוזיאון השוקולד בו צפינו בתהליך יצירת השוקולד: מפולי הקקאו ועד לאריזה. בסוף הביקור בקלן טיילנו לאורך הטיילת שעל נהר הרין וראינו את הבית בו המציאו את הבושם הראשון, ה"או-דה קולון".